

dede hvad jeg for mit Vedkommende gjør og tage Hensyn til dem.

Judenrigsministeren: Jeg ønsker blot at sige et Par Ord i Anledning af det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Sørs Amts Bde Balgkreds (Zauber). Jeg maa forudsætte, at han ikke har forstaaet mig, ret igaar, naar han paa i Dag har fremført, at der skulde have foreligget et Andragende om Koncession paa en Bane fra Kjøbenhavn til Frederiksfund, som jeg havde negtet. Der har foreligget en Forespørgsel, om man kunde faa Lov til at gaa til Frederiksfund om ad Vedbet, dertil sagde jeg Nei, og dermed taug Forespørggerne stille. Der er ikke Tale om, at de siden have søgt om Koncession uden Statens Garanti eller Understøttelse paa anden Maade; det har slet ikke ligget for, som det ærede Medlem synes at tro. Naar det ærede Medlem dernæst har givet mig Raad overfor det sjællandske Fernbancelskab, vil jeg dertil sige, at jeg har benyttet disse Midler, og at det er i Kraft af dem, det Forslag er kommet frem fra Selskabets Side, som her foreligger til Votering.

Berg: Jeg tror heller ikke, at et Selskab vilde, som den ærede Ordfører bemærkede, anlægge en Bane, som skulde støde til den nordsjællandske Bane, men derimod tror jeg ikke, at det, naar Udgangspunktet var Grønningen ved Kjøbenhavn, og der ellers toges rimeligt Hensyn til Selskabets Ønske angaaende Retninger af Banen derfra til Frederiksfund, da vilde være meget længe, inden et saadant Selskab ikke blot tilbød sig, men ogsaa vilde være i Stand til at udføre et saadant Foretagende, og jeg antager, det vilde være et Foretagende, der tog Hensyn til flere Interesser end det, her foreslaas. Jeg tror ikke, at man skulde gaa ind paa at tilbyde nogenformelt Begunstigelse til et saadant Selskab, hvis et saadant fandtes; men jeg siger, at man kunde gjøre det og kunde gjøre Selskabet ikke ringe Indrømmelser, og dog staa sig fuldt ligesaa godt derved, som ved her at give 4 Mars Forlangelse, thi disse 4 Mars Forlangelse repræsenterer i mine Øine i Virkeligheden en ikke ringe Kapital, og det er da ogsaa en Selvsølge, at denne Forlangelse maa have Noget at betyde, thi ellers vilde det sjællandske Fernbancelskab jo ikke holde saa strengt paa denne Forlangelse og søge at faae den gennemført. Det er en Bevilling til Selskabet, som jeg tror, der ingen Grund er til af Hensyn til de Interesser, som her ere paa Dntale. Jeg skal i Øvrigt ikke paany komme ind paa Spørgsmaalet. Der foreligger Oplysninger, og Thinget kan da stemme til, hvad Side det vil. Jeg takker den ærede Ordfører og ligeledes det ærede Medlem fra Slagelse, fordi de have befriet mig fra at være Gjenstand for en Misforstaaelse af det ærede Medlem fra Randers. Jeg har ganske vist ikke omtalt, at det

sjællandske Fernbancelskab havde begaaet Synder, og naar jeg nævnte Synder, var det i en meget uegentlig Betydning, jeg brugte Ordet. Jeg ønsker kun at gjøre et Bemærkning ligeoverfor Vædringsforslagene under Nr. 2 til § 1, og under Nr. 4 til § 9 af den ærede Indenrigsminister. Jeg glæder mig ved, at jeg har faaet ud af den ærede Ministers Motivering af hans Forslag, at han er enig med mig i, at naar et Firma ved Forberedelser, som kræve Udgifter, foranlediger, at Forgiveelsesmagtens Samtykke søges til Bevilling paa Udførelsen af visse Foretagender, da bør et saadant Firma fortrinsvis komme i Betragtning ved Koncessioner til et saadant Foretagendes Udførelse, naar der ikke imidlertid kommer Hensyn imellem, som i sær Grad fra Statens Standpunkt kunne betydelige til at forbigaa det. Det glæder mig, at den ærede Minister er enig med mig i denne Grundbetragtning; thi jeg tror, at dersom vi ikke fastholde denne Grundbetragtning, vilde vi i mange Tilfælde vanskeliggjøre, at der overhovedet kommer gavnlige Projekter frem — ganske vist kan der ogsaa komme Forslag til stabelige Projekter frem — men jeg siger, at vi derved kunne forhindre, at der kommer gavnlige Projekter frem; thi naar f. Ex. et Selskab skulde udsætte sig for den ikke ubetydelige Mulighed og Omkostninger ved at forberede Sagen saa vidt, at man kan faae Regjeringen til at søge Koncession, og det saa antages, at man uden særlig Begrundelse vilde enten paabyrde et saadant Selskab en særegen Forpligtelse, som ikke ligger i Sagens Natur, eller uden videre gaae det forbi ved Koncessions Meddelelse, saa vil det vist faa svækkende paa saadanne Foretagender i Almindelighed taget; at man ikke kan vente, at de ville fremkomme i et saadant Maal, som Samfundet vil være tjent med; det er her almindelige Betragtning, som paatvangte sig mig ved Læsningen af disse Vædringsforslag. Det er en Selvsølge, at jeg ikke har hentet det til nogen uredelig Hensigt, eller til Noget formelt, som kunde give den ærede Minister Anledning til de Udtryk, han brugte imod mig — hvilket jeg for Resten med Fornøjelse skal tilgive ham. — Hvad Forslagene derimod i og for sig angaar, da kan jeg ikke nægte, at jeg alligevel er noget betænkelig ved dem; dog i Raab om, at det skal lykkes Ministeren igjennem en skarp ført Kontrol at holde Udbyttet af disse Sidebaner fra Regnskabets over Udbyttet af de tilstødende Baner, saaledes at Statens Rentegaranti ikke paa nogenformelt Maade led derved, men man beholdt den fornødne Klarhed og Ovsigt over hvad disse Sidebaner ere værd, hvilket er nødvendig efter Loven af 16de April 1873, før jeg nu ikke modsætte mig disse Forslag.

Ordføreren: Jeg vil blot overfor det ærede Medlem gjøre opmærksom paa, at Frederiksfunds Banen kunde udgaa fra Grønningen og saaledes som det tidligere har været omtalt gaa over